

HUKUKTA SINIFTA KALDIK

ADALET İÇİN ALARM ZİLLERİ ÇALIYOR

Hukuk Meslekleri Giriş Sınavı'na katılan 5 bin 818 hukuk fakültesi mezununun sadece yüzde 23,81'i 70 puan barajını geçebildi. Daha İyi Yargı Derneği, başarı oranlarındaki düşüşü değerlendirip bir dizi öneri sundu. Ekonomim'in haberine göre, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM), 2025 Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMG5) sonuçlarını 22 Mayıs 2025'te kamuoyuna duyurmuştu. 27 Nisan 2025'te yapılan sınava 5 bin 912 hukuk fakültesi mezunu başvurdu, sınava 5 bin 818 aday girdi, bunların ise yalnızca yüzde 23,81'i başarı kriterini karşılayarak 70 puan barajını aşabildi. Bu oran, geçen yıl yapılan ve yüzde 42,67 başarı oranı ile dikkat çeken ilk HMG5'e göre ciddi bir gerileme anlamına geliyor.

Daha İyi Yargı Derneği yönetimi, başarı oranlarındaki düşüşü dikkat çekerek özetle şu görüşleri dile getirdi:

HUKUK MEZUNU ÜLKESİNE KÜSECEK

"Binlerce hukuk fakültesi mezunu, neyi, niçin ve nasıl öğüttüğü şeffaf olmayan sınavı geçemediği için hukuk mesleklerine giremiyor. Bu başarısızlık oranı devam ettiği takdirde, her yıl yeni mezun olacak 20 bin civarındaki hukuk fakültesi mezununun 15 bini hukuk mesleklerinde görev alamayacak, bulabildiği diğer işlere yönelecek, onları bu duruma düşüren sisteme ve yöneticilere, daha da kötü-şü ülkemize küsecek.

ÖĞRENCİLER BAŞARISIZ DEĞİL

Bu yüksek başarısızlık oranı, kesinlikle öğrencilerin başarısızlığı değil, hukuk ve yargı alanındaki yapısal sorunun göstergesidir. Temel yapısal sorun şudur; Yargı sistemimiz, halka kaliteli yargı hizmeti sağlamayı hedef edinmemiş, kalite unsurlarını belirleyip benimsenmiş ve kaliteli hizmet üretimini sağlayacak şekilde yalın, çevik ve hesapverir olarak yapılanmamıştır. Bu temel eksiklik nedeniyle ülkemizde hukuk eğitimi gerçek ihtiyaçlara göre şekillenmiyor; hukuk eğitimi ve hukuk hizmetleri, güç sahibi yöneticilerin kişisel hayallerine, gerçeklerden kopuk varsayımına, önyargılarına bağlı kalıyor. Mevcut yapısal sorunları, kendi

sistemimize ve toplumsal ihtiyaçlarımıza uygun özgün çözümler geliştirerek köklü biçimde çözmek yerine, başka ülkelerin kendi koşullarına göre geliştirdiği, -örneğin HMG5- çözümleri ve kurumları körü körüne benimseyerek, sonunun nereye varacağını bilmediğimiz uygulamalara yöneliyoruz. Böyle olursa havalilerimiz ve gerçeklerimiz örtüşmüyor. Gençlerimizin hayallerini yıkıyoruz. Topluma ihtiyaç ve hakkı olan kaliteli yargı hizmeti veremiyoruz.

SORULAR SINAVDAN SONRA KAMUOYUNA AÇIKLANMALI

Topluma kaliteli yargı hizmeti sunmak için bilgili, sevgi ve karar verme yetisi ile etik değerlere uyumu yüksek, tam donanımlı, yüksek nitelikli bireyler yetiştiren güçlü bir eğitim sistemi kurulması ve etkin işletilmesi şarttır. Eğitim sürecinin sonunda mesleklerle giriş yeterliliğini diploma yerine HMG5 ile ölçmek tercih edildiğine göre, sınavın veya ölçme değerlendirme sisteminin, adayların sadece bilgisini değil, mesleğin gerektirdiği bütün yetkinlikleri yüksek derecede taşıdığı- nı "bütüncül, geçerli, güvenilir ve tutarlı bir şekilde" ölçebilir olması zorunludur. Bu sistemin sağlığı işleminin görülməsi, şeffaflık ve hesapverirliğin sağlanması için yapılacak sınavlardaki sorular bu amaca uygun tasarlanmalı ve sınavı takiben bütün olarak yayınlanmalı, böylece amaca uygunluğu ve yapılan değerlendirmelerin isabetini kamuoyunun denetlemesi sağlanmalıdır.

DERNEĞİN ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1 Yargı sisteminin temel amacı ve odağı "kaliteli hizmet üretmek" olmalı, bu amaçla yargı hizmetinde "kalite unsurları" belirlenerek üzerinde toplumsal mutabakat oluşturulmalıdır.

2 Yargı sisteminin bir parçası olan bütün kurumlar ve unsurlar kalite şartlarını yerine getirecek şekilde yapılandırılmalıdır.

3 Hukuk meslekleri kariyer planları bu nihai amaca uygun olarak profesyonelle hazırlanmalı, mesleki ve akademik performansa dayalı olarak ilerletilmelidir. Hukuk pratikte ve teoride birleştirilmeli, hukuk öğretim üyeleri her iki yönde birden gelişmeli, ülkede hukuku, eğitimi ve uygulamasını geliştirmelidir.

4 Eğitim ve sınav sistemleri, hukuk meslekleri kariyer planlarına hizmet edecek şekilde tasarlanmalı, hukuk mesleklerini bilgi, sevgi, karar verme yetisi ve etik değerlere uyumu yüksek olan donanımlı adaylara kazandırmayı sağlayacak şekilde tasarlanıp yapılandırılmalıdır.

5 Sınavlar geçerlilik, güvenilirlik, tutarlılık kriterlerine göre meslekte başarılı olmak için gerekli olan bilgi ve yetkinlikleri ölçmeye yönelik hazırlanmalı, sınav başarısı, sistemin doğru işleminin doğal bir yansıması olmalıdır. Yeterliliği ölçmeye dayalı sınavların olağan başarı oranı olarak -ABD'de ve İngiltere'de uygulanan sınavların başarı oranlarında olduğu gibi- makul kabul edilebilir yüzde 50 ila yüzde 70 aralığında sonuçlar verilmelidir.

6 Hukuk fakültelerine üniversiteye giriş sınavlarından en yüksek puanı alan öğrencilerin seçilecek kabul edildiği dikkate alınarak, hukuk eğitimi başarı ile bitirdiği halde sınavda başarı gösteremeyen gençlerimiz adıkları eğitime uygun olarak iş imkanları yaratılmalı, bu değerli insan kaynağımız ve onlara hukuk eğitimi vermek için sarf edilen kaynaklara hukuka uyarlının gelişmesine katkı verecek şekilde değerlendirilmelidir. Bu hususta, belli büyüklüğü aşan işletmelerde yönetici kadrolara hukuk fakültesi mezunu istihdamını teşvik etmek gibi yöntemler bulunabilir."

daha iyi yargı A'DAN Z'YE TÜRK YARGI REFORMU

Daha İyi Yargı Derneği, yargı hizmetlerinde kaliteyi ve unsurlarını belirleyerek kamuoyunda tartışmaya açtı. Kaliteli yargı hizmetleri üretilemesi için yargıda yapılması gereken reformlar, dokuz ana başlık altında geliştirildi ve sonu, uygulanabilir adımları içeren bir yol haritası oluşturuldu.

Daha İyi Yargı Derneği bu çalışmasını, "A'dan Z'ye Türk Yargı Reformu" başlıklı çalışmada toplayarak çalışma kitap haline getirilerek öneriler yurtdışında ve yurtdışında tartışmaya açtı.

YALIN, ÇEVİK VE ADALETİ SAĞLAYABİLEN YARGI

Dernek buna ilişkin açıklamada, "Sağlam, sürekli işleyen, yalın ve çevik bir yargı yapılması hem halk hem de hukuk fakültesi öğrencileri dahil hukuk meslekleri mensupları için adaletin güvencesidir. Yalın, çevik ve adaleti sağlayabilen bir yargı aynı zamanda toplumsal kalkınmanın da anahtarıdır. Bu yapıyı inşa etmek hepimizin ortak sorumluluğudur" ifadesine yer verildi.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMG5) - 2025 Gerçekleri

